ObjectiveC Dalma Beara, Anja Miletić, Mateja Marjanović, Denis Aličić

30. april 2019

Sadržaj

1	Recenzent — ocena: 3		
	1.1	O čemu rad govori?	
	1.2	Krupne primedbe i sugestije	
	1.3	Sitne primedbe	
	1.4	Provera sadržajnosti i forme seminarskog rada	
	1.5	Ocenite sebe	
		O čemu rad govori?	
	2.1	O čemu rad govori?	
		Krupne primedbe i sugestije	
	2.3	Sitne primedbe	
	2.4	Provera sadržajnosti i forme seminarskog rada	
		Ocenite sebe	

Glava 1

Recenzent — ocena: 3

1.1 O čemu rad govori?

U prvom delu rada je detaljno prikazan razvoj programskog jezika Objective-C kroz istoriju kao i uticaj njegovih prethodnika i korisnika na trenutni izgled jezika. Nisu izostavljeni ni jezici nalsednici koji su na kraju ovog dela rada uključeni u razvojno stablo programskog jezika.

Prikazano je u kojim aplikacijama i operativnim sistemima se koristi Objective-C. Navedeni su i opisani koncepti objektno-orijentisanog programiranja koje Objective-C podržava(klasteri klasa, introspekcija, alokacija objekata i MVC) bez ulaženja u detalje konkretne implementacije u jeziku osim u slučaju introspekcije gde je dat primer koda.

Dalje u radu su redom opisana razvojna okruzenja: Cocoa koji se koristi na Apple Mac OS operativnim sistemima za razvoj aplikacija(Cocoa Touch dodatak za razvijanje aplikacija na mobilnim uredjajima) kao i istorijat Cocoa API-ja; GNUStep koji se koristi za razvoj aplikacija na Linux, Solaris, BSD i Windows operativnim sistemima; ostali korisni alati i integrisana razvojna okruženja za razvoj aplikacija.

Dato je detaljno upustvo instalacije neophodnih paketa za kompajliranje Objective-C aplikacija na Linux sistemima pomoću gcc kompajlera, instalacije razvojnog okruženja, kompajliranja i pokretanja aplikacije. Takođe je objašnjen proces razvoja aplikacija na Windows sistemima.

Na samom kraju rada dat je primer jednostavnog koda u programskom jeziku Objective-C zajedno sa objašnjenjima delova koda i opisom korišćene sintakse jezika.

Ovaj opis rada se ne uklapa u propisana pravila (u šablonu piše da ova sekcija treba da sadrži između 200 i 400 karaktera, dok ih je ovde očigledno mnogo više.)

1.2 Krupne primedbe i sugestije

Druga sekcija o istorijatu je preopširna za rad ovog obima i moglo bi se uštedeti na prostoru u ovoj sekciji, a dodati još detalja u sekciji o osnovnim osobinama i konceptima programskog jezika koja bi trebala biti najznačajnija u radu(primeri koda, detaljnija objašnjenja o implementaciji).

Treća sekcija o nameni i mogućnostima programskog jezika zbog svog malog obima može biti uključena kao podsekcija četvrte sekcije.

Sekcije su napravljene prema uputstvu za pisanje rada.

Četvta sekcija predstavlja temu od najvećeg značaja za rad i trebalo bi da bude najopširnija i najkvalitetnije obrađena.

U petoj sekciji se može izostaviti deo o istorijatu Cocoa API-ja zbog ne toliko velike relevantnosti za rad kao i prevelikog obima. Još jedna opcija bi bila sažimanje ovog dela i spajanje sa delom o Cocoa razvojnom okruženju.

Autori smatraju da je Cocoa istorijat bitan zbog razumevanja naziva tipova podataka u samom API-u, bitnost za sam programski jezik, kao i da 8 rečenica nije preobimno.

Sedma sekcija sa primerom koda bi mogla biti proširena sa još nekoliko primera kako bi čitalac nakon pročitanog rada mogao imati predstavu kako konstruisati osnovni program u programskom jeziku Objective-C.

Sekcija je proširena primerom hello world programa i njegovog pojašnjenja.

U radu je bilo akcenta na detaljima koji nisu od suštinskog značaja za ovaj obim rada, ali ukoliko bi se rad proširio za nekoliko stranica ne bi bilo potrebno sažimanje ostalih sekcija kao što je prethodno navedeno već bi bilo dovoljno dodati par sekcija koje su usko vezane za programiranje u zadatom jeziku. Proširivanjem rad bi bio kompletan i uz eventualno minimalno sažimanje(previše istoriografije) ne bi bilo krupnijih zamerki na rad.

Sugestija je uzeta u obzir i proširene su sekcije 3, 4 i 7.

1.3 Sitne primedbe

1. Podsekcija 2.2, prvi pasus, poslednja rečenica:

"Swift se često naziva i 'Objective-C bez C-a' kao i na Javu.". Deo "kao i na Javu" nema smisla u navedenoj rečenici pa je najverovatnije deo prethodne rečenice "S druge strane, on je uticao na jezik Swift koji je razvio Epl.".

Ispravljeno.

2. Podsekcija 4.1.1, prvi pasus, druga rečenica:

"Klasteri klasa grupišu odredjeni broj privatnih podklasa unutar javne apstraktne nadklase.". Slovo 'd' u reči 'odredjeni' nije napisano srpskom latinicom.

Ispravljeno.

3. Podsekcija 4.1.2, prvi pasus, druga rečenica:

"Ti detalji mogu biti njegovo mesto u drvetu nasledjivanja, da li implementira odredjeni protokol i da li odgovara na neku poruku.". Slovo 'đ' u rečima 'odredjeni' i 'nasledjivanja' nije napisano srpskom latinicom. Ispravljeno.

4. Podsekcija 5.1.1, drugi pasus, druga rečenica:

"Originalno je bila poznata kao KidSim, a sada je licencirana drugoj firmi kao Stagecast Creator.". Ime programera 'Kid Sim' je napisano sastavljeno i izostavljeno je 'u' u delu 'licencirana drugoj firmi'.

"KidSim" nije ime programera, već prvobitno ime Cocoa projekta.

1.4 Provera sadržajnosti i forme seminarskog rada

Da li rad dobro odgovara na zadatu temu?
 Rad uglavnom odgovara na zadatu temu, ali je u nekim delovima akcenat
 na stvarima koje nisu od suštinskog značaja za temu.
 Ovde nije skrenuta pažnja na koje stvari se konkretno misli.

2. Da li je nešto važno propušteno? Propušteno je da se detaljnije obrade podržane paradigme i koncepti jezika kao i osnovna implementacija konkretnih paradigmi i koncepata. Kao što je već navedeno, neke od sekcija su proširene.

- 3. Da li ima suštinskih grešaka i propusta? Rad nema suštinskih grešaka i propusta.
- 4. Da li je naslov rada dobro izabran? Naslov rada je dobro izabran i iz njega se može zaključiti o temi obrađenoj unutar seminarskog rada.
- 5. Da li sažetak sadrži prave podatke o radu? Sažetak sadrži odgavarajuće podatke o radu čime nam daje predstavu o temama obrađenim unutar seminarskog rada.
- 6. Da li je rad lak-težak za čitanje? Rad je pretežno lak za čitanje.
- 7. Da li je za razumevanje teksta potrebno predznanje i u kolikoj meri? Za većinu tema obrađenih u radu nije potrebno predznanje za razumevanje, dok je za razumevanje sekcije o konceptima jezika potrebno osnovno predznanje o objektno-orijentisanom programiranju.
- 8. Da li je u radu navedena odgovarajuća literatura? Literatura korišćena u radu je navedena i relevantna je za obrađenu temu. Literatura je iz pouzdanih izvora.
- 9. Da li su u radu reference korektno navedene? Sve reference unutar rada su korektno navedene.
- 10. Da li je struktura rada adekvatna? Struktura rada je adekvatna.
- 11. Da li rad sadrži sve elemente propisane uslovom seminarskog rada (slike, tabele, broj strana...)? Rad ne sadrži propisani broj strana(sadrži 8 strana dok je zahtevano između 10 i 12 strana), dok su svi ostali zahtevani elementi ispunjeni. Dodacima je rad proširen tako da sada sadrži propisanih 10 strana.
- 12. Da li su slike i tabele funkcionalne i adekvatne? Slike i tabele unutar rada su adekvatne za obrađenu temu i slikovitim objašnjavanjem odnosa između programskih jezika radi lakšeg razumevanja dokazuju da su funkcionalne.

1.5 Ocenite sebe

Za sebe smatram da sam srednje upućen u oblast koju recenziram jer konkretno o programskom jeziku Objective-C nemam adekvatno predznanje.

Glava 2

Recenzent — ocena: 2

2.1 O čemu rad govori?

Ovaj rad govori o programskom jeziku Objectiv-C, koncentrišući se prvenstveno na njegov nastanak, razvoj i uticaj na druge jezike, a zatim i na specifične upotrebe. Takođe je korektno opisan i način instalacije i upotrebe u poznatim razvojnim okruženjima. Pomenuti su i uvedeni opisani pojmovi klasteri klasa, introspekcija i alokacija objekata u ovom jeziku.

Ime programskog jezika nije ispravno napisano.

2.2 Krupne primedbe i sugestije

U tekstu se na dosta mesta ponavlja informacija o uticaju jezika na druge jezike(poglavlje 2.1, 2.2 i 3) i naglašava njegova objektno-orjentisana paradigma(poglavlje 1, 2.1, 2.2, 3). Ispod pojedinih naslova nedostaje pasus, nego je prvi tekst ispod novi podnaslov(poglavlje 2, 5, 6). Kodovi su navedi bez pozivanja na odgovarajući listing. U poglavlju sa kratkim pitanjima u ovoj recenziji skrenuta je pažnja na još neke nedostatke.

Smatramo da su uticaj jezika na druge i njegova objektno-orijentisana paradigma veoma važne informacije. Pozivanja na listing i nedostajući tekstovi su ispravljeni.

2.3 Sitne primedbe

Skraćenica OOPC je uvedena bez prethodnog objašnjenja(poglavlje 2.1). U nekim rečima slovo đ je pisano kao dj(nasledjuje, takodje)(poglavlje 3, 4, 4.1.1, 4.1.2).Sedmi pasus počinje sa 'zaista' što nije preporučeni način.

Smatramo da se značenje skraćenice može lako zaključiti iz prethodne rečenice. Slovne greške su ispravljene. Sedmi pasus ne počinje rečju zaista, nego zatim, ali sugestija je prihvaćena na ovom i još jednom mestu.

2.4 Provera sadržajnosti i forme seminarskog rada

- Da li rad dobro odgovara na zadatu temu?
   Rad odgovara temi, ali u njemu nisu na istom nivou opisani svi potrebni
  i osnovni koncepti programskog jezika.
- 2. Da li je nešto važno propušteno? Propuštena je osnovna priča o sintaksi i osnovnim pojmovima(funkcije, tipovi i sl.) i primeri koda koji su dati predstavljaju napredne koncepte koji nisu razumljivi bez opisa jednostanijih konstrukcija jezika. Priča o osnovnim tipovima i slično je propuštena jer je ona preuzeta iz jezika C, kao što je u radu i navedeno. Dodat je primer osnovnog hello world programa i njegovo objašnjenje.
- 3. Da li ima suštinskih grešaka i propusta? Nema suštinskih grešaka.
- 4. Da li je naslov rada dobro izabran? Naslov rada je klasičan i opšti. Mogao bi da sadrži nešto što ga bolje opisuje ili nešto što bi privuklo čitaoca.
- 5. Da li sažetak sadrži prave podatke o radu? Sažetak je korektan. Razmotriti dodavanje ciljeva rada.
- 6. Da li je rad lak-težak za čitanje? Zbog nedostatka opšteg znanja o jeziku, deo gde se opisuju specifičnosti je potrebno čitati sa više pažnje i uz dalje samostalno istrživanje.
- 7. Da li je za razumevanje teksta potrebno predznanje i u kolikoj meri? Potrebno je predzanje iz osnova jezika kako bi se razumele komplikovanije stvari.
- 8. Da li je u radu navedena odgovarajuća literatura?
  U literaturi fali naučni časopis. Vidno dominantna literatura internet sajtovi.
  Autori nisu našli članak iz naučnog časopisa koji je bio od pomoći pri radu.
- 9. Da li su u radu reference korektno navedene? Neki delovi teksta nisu pokrivene referencama na literaturu.
- 10. Da li je struktura rada adekvatna?

  Neke teme(podnaslovi) su izraženije više istražene od drugih. Poglavlje 3 previše kratko da bi se našlo kao posebna celina i u njemu se ponavlja dosta već rečenog ranije. MVC arhitektura je opisana bez jasno definisane veze sa ovim programskim jezikom i njegove uloge u istoj.

  Celine su određene prema šablonu za pitanje rada. Korišćenje MVC arhitekture je sandardna praksa kod programiranja za Apple uređaje, a njihova veza sa jezikom je navedena više puta.
- 11. Da li rad sadrži sve elemente propisane uslovom seminarskog rada (slike, tabele, broj strana...)?

Rad ne sadrži propisani minimum od 10 strana. Ostali elementi su prisutni.

Rad je proširen tako da sada sadrži 10 strana.

12. Da li su slike i tabele funkcionalne i adekvatne?

Informacije u tabeli su nešto što je već obrazloženo u tekstu. Preporučuje se i generisanje bar jednog grafika. Predlog je da reference na slike budu u obliku koji se uklapa u tekst ("Na slici 1..."), jer samo navođenje broja slike u tekstu na kraju rečenice može biti zbunjujuće.

Tabela samo služi da se konkretno izlista šta je odakle preuzeto, a to je već navedeno u tekstu kao odgovor na temu. Nismo generisali grafik, već sliku mesta u razvojnom stablu jer smo smatrali da je to pogodnije nego izmišljati povod za grafik, budući da nam nije bilo smisleno iscrtavati ga negde u radu.

2.5 Ocenite sebe

Nisam se do sada susrela sa ovim programskim jezikom tako da sam skoro neupućena. Nakon čitanja rada imam bolju sliku o njemu, ali i dalje nedovoljno primenljivog znanja.

Glava 3

Dodatne izmene

Pored traženog, napravljeno je nekoliko sitnih izmena (dodavanje još jedne slike i transkripcija stranog imena).